KLIMA- OG FORURENSNINGS-DIREKTORATET

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Revisjonsrapport 2011.021.R.KLIF

Hydro Aluminium AS
Sunndal Aluminiumsverk
Postboks 51
6601 Sunndalsøra

Revisjon ved Hydro Aluminium AS Sunndal Aluminiumsverk

Dato for revisjonen: 28. mars - 1. april 2011
Rapportnummer: 2011.021.R.Klif
Saksnr.: 2011/438

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Arne Magne Johannessen

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Erik Forberg (revisjonsleder)
Øyvind Hetland
Torild K. Halvorsen

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble presentert hos Hydro Aluminium Sunndal under sluttmøtet for revisjonen 1. april 2011.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) avdekket 4 avvik og 1 anmerkning under revisjonen.

Avvik

Diffuse utslipp av PAH fra massefabrikk og anodebrennovn blir ikke målt, beregnet eller rapportert
Enkelte punktkilder i anodemontasje har gjentatte overskridelser av utslippsgrensene, og årsakene er repeterende
Enkelte krav i de relevante Norske Standarder for PAH-målinger følges ikke
En kategori farlig avfall er ikke levert godkjent mottak innen årlig frist

Anmerkning:

Bedriftens planer for framtidig bruk av lagune C3 bør revideres.

Avvikene og anmerkningen er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Hydro Aluminium Sunndal må sende en skriftlig bekreftelse innen 17. juni 2011 på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift.

15/4-2011	Torild Kløvstad Halvorsen		Einar Knutsen
dato	revisor	Klima- og forurensningsdirektoratet	seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 973108069	**Eies av:** 917537534
Besøksadresse: Romsdalsvegen 4, 6600 Sunndalsøra	**Telefon:** 71 69 30 00
Bransjenr. (NACE-kode): 24.421 - Produksjon av primæraluminium	**E-post:**

Kontrollert anlegg

Navn: Hydro Aluminium AS Sunndal Aluminiumsverk	**Anleggsnr:** 1563.0008.01
Kommune: Sunndal	**Anleggsaktivitet:** Metallurgisk industri
Fylke: Møre og Romsdal	**Risikoklasse:** 1
Tillatelse gitt: 11. februar 2002	**Tillatelse sist oppdatert:** 27. april 2010

2. Revisjonens omfang

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Klima- og forurensningsdirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved

- å granske dokumenter
- å intervjue sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instrukser blir fulgt opp i praksis

Revisjonens hovedtema:

- PAH- utslipp
- tungmetallutslipp
- avfallshåndtering
- ovnsdrift
- lagune/sedimenteringsbasseng
- internkontroll
- utslippstillatelsen av 27. april 2010

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter revisjonen

Hydro Aluminium Sunndal plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Klima- og forurensningsdirektoratet skal kunne avslutte saken, må dere sende en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet innen 17.06.2011.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e–post (postmottak@klif.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet v/Erik Forberg.

4. Gebyr for revisjonen

Hydro Aluminium AS Sunndal Aluminiumsverk er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 2 (jf. varselbrev fra Klima- og forurensningsdirektoratet datert 2. februar 2011). Dette betyr at dere skal betale kr. 133 200 i gebyr for den gjennomførte revisjonen. Vi vil ettersende faktura med innbetalingsblankett.

Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for revisjon (flerdagstilsyn). Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 26. april 2011. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Klima- og forurensningsdirektoratet.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelingen
Sunndal kommune

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1
Diffuse utslipp av PAH fra massefabrikk og anodebrennovn blir ikke målt, beregnet eller rapportert

Avvik fra: Tillatelsen av 27. april 2010 punkt 11.1

Kommentarer:
Det er diffuse utslipp fra massefabrikken og anodebrennovnen. Disse slippes til luft gjennom luker og tak, og det foreligger ingen utredning av hvilken betydning dette utslippet har.

Avvik 2
Enkelte punktkilder i anodemontasje har gjentatte overskridelser av utslippsgrensene, og årsakene er repeterende

Avvik fra: Tillatelsen av 27. april 2010 punkt 4.1

Kommentarer:
Bedriften har hatt hyppige overskridelser av utslippsgrensene fra anodemontasjen (hjelpeanlegg). Årsakene er ofte de samme, og bedriften har hatt problemer med å identifisere hendelsene raskt nok. Det er nå under montering utstyr som tidlig varsler om økte utslipp. Dette gjør at de raskere kan korrigere årsak. Tidligere hadde enheten bare tilgang til månedsmålinger.

Avvik 3
Enkelte krav i de relevante Norske Standarder for PAH-målinger følges ikke

Avvik fra: Tillatelsen av 27. april 2010 10 punkt 11.1

Kommentarer:
Norsk standard (NS) stiller strenge krav til rengjøring av utstyr, begrensning av muligheter for adsorpsjon på overflater, gjenvinning av PAH fra kontaminerte overflater osv. Bedriften bør gjennomgå standardene og tilpasse sin praksis bedre til disse.

Avvik 4
En kategori farlig avfall er ikke levert godkjent mottak innen årlig frist

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8

Kommentarer:
Bedriften har siden 2007 lagret ildfast kassettstein som er klassifisert som farlig avfall på bedriftens område. Miljørisikoen slik avfallet er lagret er liten, men avfallet kommer inn under reglene om årlig leveringsplikt.

7. Anmerkninger
Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1:
Bedriftens planer for framtidig bruk av lagune C3 bør revideres

Kommentarer:
Lagunen ble fram til sent på 70-tallet brukt til deponering av blant annet filterstøv fra søderberganleggene, og det er derfor store mengder PAH og andre forurensninger i sedimenter og i massene rundt lagunen. Dagens bruk medfører å føre 300 m^3 vann i timen gjennom sedimentene, med medfølgende usikkerhet rundt hvordan dette påvirker utlekking fra sedimenter og omkringliggende områder.

Dagens praksis betyr at PAH og annet avfall fortsatt blir deponert på området. Selv om omfanget er vesentlig redusert fra tidligere, viser bedriftens tall at det årlig tilføres store mengder partikler og om lag 50 kg PAH. Det bør vurderes om dette kan komme i konflikt med deponiforskriften.

Det er etablert overvåkningsbrønner nær lagunen som viser moderate nivåer av forurensninger i vannet, men det rapporteres ikke trender fra disse målingene, og det er ikke etablert akseptkriterier eller tiltaksgrenser for vannkvaliteten i disse brønnene.

8. Andre forhold

Virksomheten jobber systematisk med forbedringer, og stikkprøver viste at bedriften har god oppfølging av forhold som påvirker utslipp. For eksempel ble det observert at forhold som påvirker utslipp ved anodebytte, umiddelbart følges opp.

Virksomheten jobber med å installere online fluridmålere i hallen. Disse vil på en bedre måte vise samvariasjonen mellom drift og utslipp. Virksomheten kan derfor iverksette mer treffsikre korrigerende tiltak. Det ble opplyst om at målerne vil være på plass i løpet av 2011.

Det er bygget en hall for demontering av ovnsbunner, med mulighet til å sortere ut de ulike avfallsfraksjonene i egne containere. Hallen er utstyrt med avtrekk koplet til renseanlegg.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 17. februar 2011: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
Åpningsmøte 29. mars 2011: Informasjon fra Klima- og forurensningsdirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
Intervjuer og verifikasjoner 29. – 30. mars 2011.

- 17 personer ble intervjuet
- befaringer til følgende steder
  - Ovnshall under anodeskift
  - Hall for demontering av ovnsbunner
  - Laguneområde

Avsluttende møte 1. april 2011: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

Aktuelle lover og forskrifter
Korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet
Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
Utslippstillatelsen fra Klima- og forurensningsdirektoratet
Hydro Aluminium Sunndal – Industriavfallsdeponi Sunndalsøra Deponiavslutning, Multiconsult, datert 23.12.2004

– Hydro Aluminium SPL (Spent Pot-Linings) from aluminum production, NORSAS, desember 2010

VEDLEGG 1

Deltagere ved Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon ved Hydro Aluminium AS Sunndal Aluminiumsverk, 28. mars - 1. april 2011

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
HMS-sjef		X	X	X
Støperisjef PFA		X		
Enhetsleder Teknisk Service		X	X	X
Områdeleder Driftslab	X	X	X	X
Områdeleder Hjelpeanlegg		X	X	X
Enhetsleder /Sakkyndig driftsleder Fellesanlegg		X		
Vara Hovedverneombud Elektrolyse		X		X
Driftslab - Medarbeider		X	X	X
AMPS- Koordinator	X	X		X
Driftslab – rapportering og analyser		X	X	X
Driftslab - Stoffkartotek		X		X
Driftslab – Miljø		X	X	
Fungerende Enhetsleder elektrolyse		X	X	X
Produksjonsservice-avfallshåndtering		X	X	X
Kvalitets- og forbedringssjef	X			
Bygning og eiendomsjef, Industrivernleder		X	X	X
Hjelpeanlegg Dagtid		X	X	
Prosessoptimalisering Teknisk Service		X	X	X
Fagleder Prosess Karbon			X	X
Enhetsleder Karbon			X	X

Områdeleder Elektrolyse			X	
Driftskoordinator Elektrolyse			X	
Områdeleder Produksjonsservice			X	X
Fabrikksjef				X
Enhetsleder anodeservice				X
HVD Handlingsansvarlig SU				X

Klima- og forurensningsdirektoratets revisjonsgruppe:
Erik Forberg, revisjonsleder
Torild kløvstad Halvorsen, revisor
Øyvind Hetland, saksbehandler